

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Sektor pravnih poslova i nabave
Direkcija pravne podrške posebnom financiranju i naplati potraživanja
Odjel pravne podrške naplati potraživanja

Zagreb, 23.12.2022. godine

VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
putem
TRGOVAČKOG SUDA U ZAGREBU
Amruševa 2/II
10000 Zagreb

Posl. br: St-1329/2022

Vjerovnik: HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK, Zagreb, Strossmayerov trg
9, OIB: 26702280390

Dužnik: DIV GRUPA d.o.o., OIB 33890755814, Samobor, Bobovica 10A,
koje zastupa punomoćnik Goran Jujnović Lučić, odvjetnik u Zagrebu

ŽALBA VJEROVNIKA

protiv dijela Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu

1X

I. Trgovački sud u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Prvostupanjski sud) je 23.11.2022. godine donio Rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama, poslovni broj gornji (u daljnjem tekstu: Rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama), koje je istog dana objavio na e-oglasnoj ploči sudova. U Rješenju o utvrđenim i osporenim tražbinama je Prvostupanjski sud propustio odlučiti o dijelu tražbine Vjerovnika s osnove Ugovora broj 1/2021 o izdavanju garancije za posao DIV GRUPA d.o.o. sklopljenog 18.2.2021. godine između Vjerovnika kao garanta i Dužnika kao nalogodavca (u daljnjem tekstu: Ugovor o izdavanju garancije) u iznosu od 36.001,844,72 kn.

Nadalje, dana 9.12.2022. godine Prvostupanjski sud je donio Rješenje, objavljeno 9.12.2022. godine na e-oglasnoj ploči sudova (u daljnjem tekstu: Rješenje), kojim se pod točkom:

- I. ispravlja tvrtka Vjerovnika naznačena u točki II. pod rednim brojem 179. Rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama,
- **II. osporava dio tražbine Vjerovnika s osnove Ugovora o izdavanju garancije u iznosu od 36.001,844,72 kn (4.778.265,94 EUR),**
- **III. Vjerovnik upućuje u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o potvrdi predstečajnog plana restrukturiranja odnosno od pravomoćnosti rješenja o obustavi pokrenuti parnicu protiv predstečajnog dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine u iznosu od 36.001.844,72 kn/4.778.265,94 EUR odnosno nastaviti parnicu ako je parnica**

već pokrenuta jer će se u protivnom smatrati da je odustao od prava na vođenje parnice radi utvrđivanja osporene tražbine u navedenom iznosu.

II. Vjerovnik u otvorenom zakonskom roku izjavljuje žalbu protiv Rješenja, u odnosu na točku II. i III. izreke istoga, kojim se zapravo dopunjuje Rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama, i to iz sljedećih žalbenih razloga:

- a) bitne povrede odredaba postupka iz razloga što je Prvostupanjski sud, prilikom donošenja Rješenja, postupio suprotno odredbama Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22; u daljnjem tekstu: SZ) i Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022; u daljnjem tekstu: ZPP) u vezi s člankom 10. SZ-a,
- b) zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja,
- c) zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

III. Obrazloženje žalbenih razloga

- Prije svega, Vjerovnik ističe da Prvostupanjski sud u točki III. izreke Rješenja neosnovano i nezakonito upućuje Vjerovnika na pokretanje parnice protiv Dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine, i to unatoč tome što i sam Prvostupanjski sud utvrđuje da su zadužnice koje osiguravaju osporenu tražbinu Vjerovnika ovršne isprave i što je člankom 48. stavkom 5. SZ-a propisano da, ako za tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.

Prvostupanjski sud s jedne strane, nespornim utvrđuje da Vjerovnik raspolaže ovršnim ispravama za osporenu tražbinu te s druge strane, proizvoljno i neosnovano zaključuje da „*isprave dostavljene uz prijavu, u takvoj situaciji ne predstavljaju ovršne isprave jer prijavljena tražbina nije nastala*“ te **posljedično tome Prvostupanjski sud pogrešno, umjesto Dužnika, na pokretanje parnice upućuje Vjerovnika, čime je Prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba postupka i to članka 48. stavka 5. SZ-a.**

Osim bitne povrede odredaba postupka, ovime je Prvostupanjski sud pogrešno utvrdio činjenično stanje time što je pogrešno utvrdio da zadužnice i popunjene bjanko zadužnice izdane u korist Vjerovnika ne predstavljaju ovršne isprave te posljedično tome i pogrešno primijenio materijalno pravo, konkretno odredbu članka 214. stavka 7. Ovršnog zakona. Naime, sukladno odredbi članka 214. stavka 7. Ovršnog zakona, zadužnice i popunjene bjanko zadužnice imaju svojstvo ovršnih isprava te Prvostupanjski sud nije imao ovlaštenje pobijanim Rješenjem „*oduzeti*“ predmetnim ispravama svojstvo ovršnosti.

- Također, Vjerovnik ističe da je rok za pokretanje parnice koji je Prvostupanjski sud odredio u točki III. izreke Rješenja (osam dana od pravomoćnosti rješenja o potvrdi predstečajnog plana restrukturiranja odnosno od pravomoćnosti rješenja o obustavi) nezakonit budući da je člankom 267. SZ-a za pokretanje parnice propisan rok od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja o upućivanju u parnicu, odnosno primitka drugostupanjske odluke.

Zbog navedenog, **Vjerovnik smatra da je u odnosu na predmetni dio odluke Prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba postupka i to članka 267. u vezi sa člankom 10. SZ-a pri čemu Vjerovnik ostaje kod toga da je na pokretanje parnice, umjesto Vjerovnika, trebao biti upućen Dužnik.**

Osim toga, obrazloženje pobijanog Rješenja uopće ne sadrži zakonsku osnovu temeljem koje je Prvostupanjski sud odredio predmetni rok. Čak štoviše, Prvostupanjski sud ne nalazi shodnim niti se osvrnuti na odredbu članka 267. SZ-a koja izrijekom propisuje da je rok za pokretanje parnice 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja o upućivanju u parnicu, odnosno primitka drugostupanjske odluke.

- Dalje, u točki 10. obrazloženja Rješenja, Prvostupanjski sud navodi sljedeće: „Niti iz prijave tražbine niti iz kasnijeg podneska vjerovnika ne proizlazi da je podnio zahtjev u skladu s odredbom čl.143. st.2. SZ-a. Štoviše na upit suda je izjavio da se radi o prijavi tražbine. Naime, čl.143. st. 2. SZ-a propisano je da jamci mogu u stečajnom postupku podnijeti zahtjev da im se osigura iznos koji će platiti za dužnika razmjerno iznosu koji bi mu pripao kao stečajnom vjerovniku. Međutim, sve da je vjerovnik i podnio takav zahtjev, on bi bio nedopušten jer se navedena odredba ne primjenjuje na odgovarajući način u predstečajnom postupku budući da u predstečajnom postupku nema dioba kojima se namiruju vjerovnici kao u stečajnom postupku. Budući da takav zahtjev nije podnesen sud ga nije mogao odbaciti.“

Nejasno je zašto Prvostupanjski sud obrazlaže nedopuštenost i mogućnost odbacivanja prijedloga kojega Vjerovnik nije niti uputio Prvostupanjskom sudu pa Prvostupanjski sud o takvom prijedlogu nije niti odlučio.

Nedvojbeno je da obrazloženje pobijanog Rješenja u ovom dijelu proturječi izreci Rješenja, koja uopće ne odlučuje o takvom zahtjevu, čime je Prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba postupka, i to odredbe članka 354. stavka 2. točka 11. ZPP-a u vezi sa člankom 10. SZ-a.

Nadalje, radi otklanjanja bilo kakve dvojbe, Vjerovnik ističe da se odredba članka 143. stavka 2. SZ-a odnosi na potraživanja jamaca i solidarnih dužnika, kao vjerovnika čija potraživanja nastaju plaćanjem „za dužnika“, dok se kod garantnih odnosa, ne radi o potraživanjima koja nastaju plaćanjem za dužnika, već podmirenjem od strane Vjerovnika vlastite obveze prema korisniku garancije, nastale s osnove izdane garancije, dok ugovor o izdavanju garancije uređuje „izravno“ ovlaštenje Vjerovnika na naplatu tog potraživanja od Dužnika.

- Dodatno, Prvostupanjski sud u točki 11. obrazloženja Rješenja obrazlaže osporavanje dijela tražbine Vjerovnika s osnove Ugovora o izdavanju garancije u iznosu od 36.001,844,72 kn (4.778.265,94 EUR) na sljedeći način:

„Unatoč tome što je vjerovnik u prijavi naveo da se radi o uvjetnoj tražbini, ističe se da se ne radi o uvjetnoj tražbini, već o tražbini koja nije nastala u trenutku otvaranja predstečajnog postupka, tako da bi vjerovnik mogao biti uvjetni vjerovnik, a ne vjerovnik uvjetne tražbine. Međutim, zakon ne poznaje institut uvjetnih vjerovnika, već samo uvjetnih tražbina. Vjerovnik je izričito izjavio da se radi o prijavi tražbine i u odnosu na taj dio tražbine, a dužnik i povjerenik su se u skladu s čl. 41. st. 2. t. 6. SZ- a očitovali o razlozima nepostojanja prijavljene tražbine te nisu otklonili razloge osporavanja. Zakonodavac u čl. 34. st. 1. SZ-a kod poziva za osporavanje tražbina koristi izraz "prijavljene tražbine koje smatraju nepostojećim".“

U ovom dijelu Rješenja, **Prvostupanjski sud propušta utvrditi da je Vjerovnikova tražbina nastala u trenutku sklapanja Ugovora o izdavanju garancije, ali je njezin učinak, odnosno dospijeće odgođeno do trenutka plaćanja po garanciji** koja je izdana temeljem Ugovora o izdavanju garancije.

Naime, Prvostupanjski sud propušta utvrditi da je člankom 7. stavkom 7.02. Ugovora o izdavanju garancije ugovoreno sljedeće: „Ako HBOR po Garanciji isplati bilo koji iznos, tako isplaćeni iznos, uvećan za sve pripadajuće troškove i zateznu kamatu, promjenjivu sukladno Odluci o kamatnim stopama HBOR-a, smatra se dospjelim potraživanjem HBOR-a prema Nalogodavcu, koji se on obvezuje podmiriti HBOR-u bez odgode, a najkasnije u roku od 8 (osam) od dana isplate od strane HBOR-a prema Korisniku garancije.“

Time **Prvostupanjski sud propušta utvrditi da se ne radi o „nepostojećoj“ tražbini, već da se radi o tražbini čiji je učinak odnosno dospijeće odgođeno do trenutka plaćanja po garanciji, čime je ostvaren žalbeni razlog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 355. ZPP-a u vezi sa člankom 10. SZ-a te posljedično tome i žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava i to konkretno odredbi članka 297. stavci 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21; u daljnjem tekstu: ZOO).**

Naime, navedene odredbe ZOO-a propisuju da je Ugovor sklopljen pod uvjetom ako nastanak ili prestanak njegovih učinaka zavisi od buduće i neizvjesne činjenice te da učinci ugovora nastaju od trenutka njegova sklapanja ako se odgodnom uvjetu udovolji.

Trgovački sud u Zagrebu Rješenjem od 7.3.2018. godine, poslovni broj: St-2738/2017 je zauzeo stav prema kojemu od nastanka odgodnog uvjeta ne ovisi nastanak tražbine, nego nastanak zahtjeva za ispunjenje tražbine. Niže citiramo dio obrazloženja iz predmetnog Rješenja: „Jer da tražbina pod odgodnim uvjetom u trenutku sklapanja ugovora nije nastala tom se tražbinom ne bi moglo raspolagati, tražbina ne bi mogla biti predmet nasljeđivanja i sl. Prema svemu naprijed navedenom tražbine pod odgodnim (suspenzivnim) uvjetom nastaje već prilikom sklapanja ugovora, nezavisno od činjenice što se ispunjenje obveze može zahtjevati tek nakon nastupa uvjeta.

Kako dakle, od nastanka odgodnog uvjeta ne ovisi nastanak ugovora, nego učinci ugovora (članak 297. stavak 1. ZOO-a), to od nastanka uvjeta ne ovisi nastanak tražbine nego nastanak zahtjeva za ispunjenje tražbine. Nadalje, teško je dokučiv razlog radi kojeg bi postojanje uvjeta oduzimalo tražbini kvalitetu njenog nastanka (postojanja), odnosno zašto uvjetna predstečajna tražbina ne bi mogla sudjelovati u predstečajnom postupku, a uvjetna stečajna tražbina nedvojbeno sudjeluje u stečajnom postupku.

Tako, vjerovnici tražbina vezanih za odgodni uvjet mogu glasovati na skupštinama vjerovnika (članak 106. stavak 7. SZ-a); za vjerovnike tražbina vezanih za odgodni uvjet mora se pri djelomičnim i završnoj diobi odvojiti u punom iznosu udio koji tim vjerovnicima pripada kao da tražbina nije pod uvjetom (članak 277. stavak 1. SZ-a).“

- U konačnici, pobijanim Rješenjem, odnosno osporavanjem HBOR-ove tražbine s osnova Ugovora o izdavanju garancija, **Prvostupanjski sud je povrijedio bitne odredbe postupka i to članka 2. stavka 1. SZ-a kojima je propisano da se predstečajni postupak provodi radi uređivanja pravnoga položaja dužnika i njegova odnosa prema vjerovnicima, sprečavanja nesposobnosti plaćanja i održavanja njegove djelatnosti.**

Naime, ako bi se osporena tražbina Vjerovnika smatrala tražbinom koja nije nastala u trenutku otvaranja predstečajnog postupka nad Dužnikom i na koju predstečajni postupak ne utječe, Dužnik bi u slučaju da do plaćanja po garanciji izdanoj temeljem Ugovora o izdavanju garancije dođe prije zaključenja predstečajnog postupka bio u obvezi namiriti tu tražbinu u cijelosti prije zaključenja predstečajnog postupka, sve sukladno članku 74.a stavak 2. SZ-a. Moguće je da bi naplata takve višemilijunske tražbine, čije bi dospijeće nastupilo jednokratno i u punom iznosu, tijekom predstečajnog postupka nad Dužnikom, kada se namirenje tražbina ostalih vjerovnika, koliko je to bilo moguće, reguliralo planom restrukturiranja, dovela do nemogućnosti zaključenja predstečajnog postupka. U konačnici, nije jasno kakav tretman bi imale takve tražbine da plaćanje po garanciji bude izvršeno nakon okončanja predstečajnog postupka, bi li iste bile naplative jednokratno u svom punom iznosu te ako da, ne bi li na taj način došlo do opasnosti od narušavanja mogućnosti realizacije plana restrukturiranja odnosno ugroze naplate tražbina vjerovnika koji su sudjelovali u predstečajnom postupku.

Imajući navedeno u vidu, **postavlja se pitanje bi li se ostvario zakonom propisani cilj predstečajnog postupka ako se planom restrukturiranja ne bi obuhvatile tražbine čiji iznos i uvjeti su poznati u trenutku otvaranja predstečajnog postupka. Naime, ovakve tražbine, ako ne budu obuhvaćene planom restrukturiranja, imaju potencijal narušiti mogućnost uspješne provedbe plana restrukturiranja svojim jednokratnim dospijećem u punom iznosu tijekom predstečajnog postupka ili nakon njegovog okončanja.**

IV. Slijedom navedenog, **Vjerovnik predlaže Drugostupanjskom sudu da preinači Rješenje u točki II. i III. na način da utvrdi tražbinu Vjerovnika u osporenom iznosu od 36.001,844,72 kn (4.778.265,94 EUR), a podredno tome, u slučaju da Drugostupanjski sud potvrdi Rješenje u točki II., predlaže se da se u parnicu radi utvrđivanja osnovanosti osporavanja predmetne tražbine Vjerovnika uputi Dužnika u zakonom propisanom roku, odnosno da podredno navedenom, ukine Rješenje u pobijanom dijelu (točka II. i III. Rješenja) i vrati predmet Prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.**

Za vjerovnika:
Sonja Herceg